

Uitvoeringsplan Arbeidsmarkt

2023 EN VERDER

INHOUDSOPGAVE

03	INLEIDING
04	ARBEIDSMARKT ANNO 2023
05	Landelijke ontwikkelingen
07	Regionale ontwikkelingen
08	Lokale ontwikkelingen
10	UITVOERINGSPLAN BEDRIJVENTERREINENVISIE EN ARBEIDSMARKTVISIE 2020
11	UITVOERINGSPLAN ARBEIDSMARKT 2023 EN VERDER
12	Triple Helix
13	Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt
15	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
16	Internationale werknemers
17	Aansluiting op regionale projecten Investeringsagenda Ondernemen & Innoveren
18	Aansluiting arbeidsmarktregio's
19	BIJLAGE – SCHEMATISCHE WEERGAVE SPEELVELD TRIPLE HELIX

ROL GEMEENTE

In het uitvoeringsplan hebben we als gemeente de rol van initiator, verbinder en facilitator. We zijn activerend, enthousiasmerend en verbindend. Via proactief accountmanagement door het bedrijvenloket staat de gemeente in verbinding met ondernemers, zodat we goed kunnen inspelen op diens behoeften en wensen. Wij treden op een zo eenduidig mogelijke manier naar buiten.

Het uitvoeringsplan wordt uitgevoerd door de bedrijvencontactfunctionaris Arbeidsmarkt & Onderwijs en (beleids)medewerkers van het sociaal domein. Deze medewerkers krijgen de bevoegdheid om partijen bijeen te roepen, bestuurder(s) te faciliteren in overleggen, de thema's voor te bereiden voor bespreking bij bestaande en nieuw in te richten overlegtafels. Bovendien nemen zij in de gezamenlijke en individuele overleggen met de triple-helix partijen steeds de visie en acties als leidraad.

INLEIDING

Aan de hand van het 'Uitvoeringsplan bedrijventerreinenvisie en arbeidsmarktvisie' is er uitvoering gegeven aan de missie uit de Arbeidsmarktvisie van de gemeente Gennep. En met succes: het uitvoeringsplan is inmiddels doorlopen.

In dit uitvoeringsplan, dat in samenwerking tussen economische zaken en het sociaal domein is ontstaan, zetten we alle relevante ontwikkelingen op een rij en blikken we terug op het uitvoeringsplan bedrijventerreinenvisie en arbeidsmarktvisie. Daarnaast zetten we de nodige concrete vervolgstappen om de doelen en ambities uit de Arbeidsmarktvisie van de gemeente Gennep om te zetten in praktisch handelen.

MISSIE:

“De gemeente Gennep wil een aantrekkelijke vestigingsplek zijn en blijven voor inwoners en ondernemers. De gemeente faciliteert daarvoor de bedrijvigheid, zowel in fysieke randvoorwaarden als in het human capital voor de arbeidsmarkt.”

Bron: Arbeidsmarktvisie gemeente Gennep, april 2020

ARBEIDSMARKT ANNO 2023

De arbeidsmarkt is continu in beweging. Veranderingen volgen elkaar steeds sneller op. Dat zien we zowel op landelijk -, regionaal - als lokaal niveau terug. In dit hoofdstuk sommen we de meest relevante ontwikkelingen in willekeurige volgorde op.

ARBEIDSMARKT ANNO 2023

LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

Krapte op arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt is krappere dan ooit. Dit is het gevolg van onder andere de vergrijzing en het vrijkomen van meer banen na de corona-pandemie. Veel bedrijven en organisaties hebben grote moeite om het juiste personeel aan te trekken. Dat komt door tekorten aan personeel, maar ook door te weinig aansluiting van de huidige beroepsbevolking op nieuwe kennis en vaardigheden. Dit leidt op termijn tot belemmering van groei en innovatiekracht. Daarnaast slagen we er nog onvoldoende in om ons onbenut arbeidspotentieel aan te boren.

Arbeidsmarkt van de toekomst

De Rijksoverheid is sinds 2022 samen met de samenleving actief aan de slag om de arbeidsmarkt van de toekomst verder vorm te

geven. Dit is nodig, omdat er al lange tijd zorgen zijn over de werking van de arbeidsmarkt. Het geheel aan regels, verzekeringen, rechten en plichten leidt tot teveel werkenden die onzeker werk en daarmee een onzeker inkomen hebben. Werkgevers ervaren op hun beurt niet genoeg wendbaarheid om in te spelen op veranderingen.

Het kabinet wil daarom komen tot een integraal en samenhangend geheel aan maatregelen. Het gaat hierbij om de samenhang tussen maatregelen gericht op het vergroten van de wendbaarheid van ondernemingen en maatregelen gericht op het beter regelen van flexibele arbeidsrelatie. Het een en ander wordt omgezet in wetgeving.

Bron: Voortgang uitwerking arbeidsmarktpakket, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 3 april 2023

ARBEIDSMARKT ANNO 2023

Uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur

Het kabinet is voornemens om voor de arbeidsmarktinfrastructuur op zowel landelijk als regionaal niveau één gezamenlijke governance- en ondersteuningsstructuur in te richten, het zogenoemde landelijk - en regionaal beraad. In het regionaal beraad zijn gemeenten, sociale partners, UWV, SBB en onderwijsinstellingen vertegenwoordigd.

Ook heeft het kabinet als ambitie gesteld om in iedere arbeidsmarktregio (AMR) minimaal één (ook digitaal) loket in te richten, overal met dezelfde naam (bijvoorbeeld 'Werkcentrum'). Hier moeten inwoners en werkgevers met al hun arbeidsmarkt gerelateerde vragen terecht kunnen. Het voornemen is om op termijn dan ook de huidige regionale samenwerkingsverbanden, zoals de regionale mobiliteitsteams (RMT),

de Werkgeversservicepunten (WSP) en de Leerwerkloketten (LWL) in deze samenwerkingsverbanden te laten opgaan, zodat zij niet meer als afzonderlijke loketten blijven bestaan.

Bron: Uitgangspunten voor de uitbreiding van de arbeidsmarktinfrastructuur, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 11 oktober 2022

Groei aantal zelfstandigen zonder personeel (ZZP)

Steeds meer werknemers stoppen met hun baan en beginnen als zzp-er. Velen willen meer vrijheid. Het zzp-schap kent op korte termijn winst, maar op de lange termijn risico's. Dat gaat van pensioensopbouw tot het beschermen tegen arbeidsongeschiktheid en bijscholing. Het kabinet wil hierop inspelen door onder andere het verplicht stellen van de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

ARBEIDSMARKT ANNO 2023

REGIONALE ONTWIKKELINGEN

Arbeidsmarkt Noord-Limburg

De Arbeidsmarktregio Noord-Limburg (AMR) constateert eind 2022 dat het als het gaat om onze arbeidsmarkt het ontbreekt aan een duidelijke koers en ambitie. Maar ook dat er geen focus is en dat we ons verliezen in een wirwar aan regionale ambtelijke en bestuurlijke overleggen. Dit is regelmatig een gevolg van wat er vanuit het Rijk naar de AMR's wordt gebracht (regelingen, middelen etc.), maar vaak ook een gevolg van de manier waarop we momenteel georganiseerd zijn. Ook voor onze inwoners en werkgevers die we willen, en soms ook moeten, bedienen is het vaak niet duidelijk welk loket of welke regeling op welk moment inzetbaar is. Het is de AMR mede hierdoor nog niet gelukt om te komen tot een regionale arbeidsmarktvisie. Momenteel wordt er een nieuwe koers uitgezet waarbij er wordt

gekomen tot nieuwe, heldere en eenduidige samenwerkingsafspraken en een betere structuur van de AMR. Er wordt hierbij rekening gehouden met de landelijke ontwikkelingen, dat past binnen de eigen DNA van de AMR.

Noord-Limburg: de gezondste regio

De regio Noord-Limburg heeft gekozen voor één nadrukkelijke ambitie: het zijn van de gezondste regio. Om de brede welvaart in de regio te versterken geven de Regio Deal en Investeringsagenda een extra impuls aan de regionale samenwerking en het gezamenlijk oppakken van activiteiten. Er zijn diverse tranches, waarin thema's, programma's en een groot aantal projecten zijn uitgewerkt. Een aantal projecten richten zich op een fitte beroepsbevolking die de uitdagingen van de arbeidsmarkt van de toekomst het hoofd kunnen bieden.

ARBEIDSMARKT ANNO 2023

LOKALE ONTWIKKELINGEN

Arbeidsmarkt in Gennep

Uit de arbeidsmarktmonitor van de gemeente Gennep blijkt dat de gemeente per ultimo 2021 afgerond 9.100 banen van werknemers heeft. Dit is gelijk aan 769 banen per 1.000 inwoners van 15 tot 70 jaar. De meeste van de banen in Gennep zijn te vinden in de gezondheids- en welzijnszorg (2.300), de verhuur en overige zakelijke dienstverlening, waaronder schoonmaak (1.600), handel (1.100), industrie (1.000) en horeca (800).

De werkgelegenheidsstructuur van de gemeente Gennep biedt voldoende kansen.

Van de 9.100 banen in Gennep zijn er 2.900 bezet door werknemers die ook in Gennep wonen. Veruit de meeste banen in Gennep worden dus bezet door inwoners van andere

gemeenten, vooral door inwoners van Bergen (800), Boxmeer (700), Venray (400), Nijmegen (300), Cuijk (300) en Mook en Middelaar, Berg en Dal en Wijchen (elk 200).

Van de werknemers die in Gennep wonen, werken de meeste in Nijmegen en Boxmeer. Gevolgd door Cuijk, Berg en Dal, Wijchen, Bergen, Venray en Venlo. Dit zijn cijfers voor alle werknemers. Werknemers met alleen basisonderwijs of VMBO werken vaak dichterbij hun woonadres dan werknemers met bijvoorbeeld MBO of HBO. Mensen in de bijstand hebben vaak maximaal een afgeronde VMBO-opleiding.

ARBEIDSMARKT ANNO 2023

Toekomstvisie 2040

In 2023 wordt er samen met inwoners, ondernemers maatschappelijke instellingen en partners een integrale en gedragen toekomstvisie voor Gennep opgesteld. Met als doel om ook in de toekomst een aantrekkelijke gemeente te zijn om te wonen, werken en recreëren. Als gemeentelijke organisatie willen we op basis van de toekomstvisie keuzes kunnen maken voor de toekomst van Gennep en aansluiten op toekomstige (regionale) ontwikkelingen. Deze keuzes hebben invloed op de arbeidsmarktvisie.

Triple helix

De gemeente Gennep neemt inmiddels deel aan diverse lokale en regionale netwerken in het ondernemers-, overheids- en onderwijsveld, zoals projectteam On Stage, themawerkgroep Arbeidsmarkt & Onderwijs Industriële Kring, Werkgeversservicepunt (WSP) Noord-Limburg

en het WSP Land van Cuijk. De gemeente heeft daarnaast voor de triple helix-partijen diverse activiteiten (mede) georganiseerd, zoals diverse kennissessies arbeidsmarkt voor ondernemers en een banen- en beroepenoriëntatiemarkt (het Frisse Blik Festival). In de bijlage is het gehele speelveld schematisch weergegeven.

Heroriëntatie ondernemers

Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo): een tijdelijke regeling die de rijksoverheid in de coronaperiode in het leven heeft geroepen voor zelfstandig ondernemers, zodat zij een betere kans hadden om hun bedrijf te kunnen voortzetten. De Tozo werd uitgevoerd door gemeenten. Landelijk onderzoek wijst uit dat de regeling effectief is geweest in het voorkomen van grote verliezen bij ondernemers.

UITVOERINGSPLAN

Bedrijventerreinenvisie en arbeidsmarktvisie 2020

De 'Arbeidsmarktvisie gemeente Gennep' is in april 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. In dit document is een actieagenda opgenomen, waarin is bepaald dat we als gemeente:

1. een hechtere samenwerkingsrelatie met werkgevers aangaan om knelpunten op de arbeidsmarkt te helpen oplossen;
2. een actievere rol gaan vervullen tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
3. de strategische en operationele samenwerking met INTOS verder versterken om de arbeidsmobiliteit te verbeteren;
4. een logischere en vruchtbaardere samenwerking met de arbeidsmarktregio's tot stand brengen, zodat de gemeente zich in hetzelfde veld beweegt als werkenden, werkzoekenden.

De actieagenda is verder uitgewerkt in het 'Uitvoeringsplan arbeidsmarktvisie en bedrijventerreinenvisie'. In dit plan komt het college tegemoet aan het verzoek van de gemeenteraad om heldere vervolgstappen te zetten en die ook te communiceren. Het ondernemers-, onderwijs- en overheidsveld zijn hierin in beeld gebracht.

Daarnaast zijn er een aantal uitvoeringsstappen vastgesteld:

- Vaststellen uitvoeringsplan;
- Verspreiden van het uitvoeringsplan en aan ondernemers vragen om mee te denken over een agenda voor een Webinar;
- Organiseren van een Webinar om samen met ondernemers ideeën te inventariseren voor het inrichten van een platform Ondernemers – Onderwijs – Overheid;
- Vaststellen van het plan voor het Platform Ondernemers – Onderwijs – Overheid;
- Organiseren van Platformbijeenkomst en ontwikkelen van de eerste activiteiten;
- Onderwijs uitnodigen om een gezamenlijk actieplan te ontwikkelen.

Alle stappen uit het uitvoeringsplan Arbeidsmarktvisie en Bedrijventerreinenvisie zijn inmiddels succesvol doorlopen.

In dit uitvoeringsplan (arbeidsmarkt 2023 en verder) zijn de onderdelen uit het uitvoeringsplan Arbeidsmarktvisie en Bedrijventerreinenvisie opgenomen die goed werken en relevant zijn. Dit uitvoeringsplan richt zich enkel op de arbeidsmarkt. In de Bedrijventerreinenvisie is een nog actuele actieagenda opgenomen.

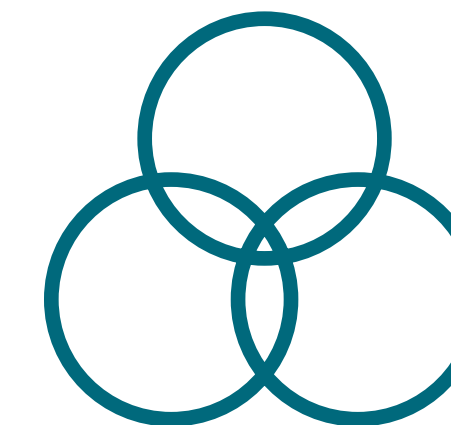
UITVOERINGSPLAN

Arbeidsmarkt 2023 en verder

De gemeente Gennep heeft voor 2023 en verder een nieuw uitvoeringsplan opgesteld met daarin 6 speerpunten. De actieagenda uit de arbeidsmarktvisie dient als kader. Jaarlijks worden de arbeidsmarktvisie en dit uitvoeringsplan geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Maak een keuze

De gemeente is een van de partijen in de triple helix van Overheid, Ondernemers en Onderwijs.

Ook in dit uitvoeringsplan blijft de gemeente de samenwerking tussen de triple helix bevorderen. Dit doen we op de volgende manier:

- We blijven aansluiten bij de diverse overlegstructuren van de triple helix-partijen, zoals die van de Industriële Kring Land van Cuijk en Industriële Kring Noord-Limburg.
- We organiseren en faciliteren mogelijkheden waarin de triple helix-partijen bij elkaar komen. Er worden door de gemeente in samenwerking met Ondernemers en het Onderwijs structurele klein- en grootschalige activiteiten georganiseerd die bijdragen aan het aantrekken van gekwalificeerde medewerkers voor bedrijven, zoals netwerkbijeenkomsten, banen- en stagemarkten en dialoogtafels over bijvoorbeeld stages, matching, begeleiding en ondersteuning.
- Daarnaast onderzoeken we of er bij de ondernemers draagvlak is om in de gemeente een platform in te richten/te creëren, waarbij naast de Industriële Kring bijvoorbeeld ook zorgorganisaties, LLTB (Limburgse Land- en Tuinbouwbond), horeca en BIZ (bedrijveninvesteringszones) zijn vertegenwoordigd.

In de meest ideale situatie ervaart het platform de gezamenlijke uitdaging voor een goed vestigingsklimaat, trekt het platform gezamenlijk op, zet het gezamenlijk de lijnen uit en speelt het bij eventuele nieuwe initiatieven een rol in het beheren en coördineren van middelen.

ACTIES

1. Blijven aansluiten bij overlegstructuren van de triple helix

Wanneer: Bestaand beleid

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

2. Organiseren en faciliteren van mogelijkheden waarin de triple helix-partijen bij elkaar komen

Wanneer: Bestaand beleid

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

3. Onderzoeken of er bij ondernemers draagvlak is om in de gemeente een platform in te richten/te creëren

Wanneer: Vanaf Q4 2023

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen bijdragen aan de uitdagingen van de huidige arbeidsmarkt. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om statushouders, niet inburgeringsplichtige migranten, NEET-jongeren (not in employment, education or training) en werkzoekenden met een hiaat in hun arbeidsverleden en/of gebrekkige kwalificatie en/of psychische of fysieke beperkingen.

Inwoners uit de gemeente Gennep die vallen onder de doelgroep van de Participatiewet worden door INTOS begeleid naar werk. De gemeente en INTOS werken intensief samen. In 2023 wordt er onderzoek gedaan naar de toekomstige uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, beschut werk en re-integratie. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten volgen hier acties uit. Waar nodig is de gemeente de verbinder tussen INTOS en de ondernemers.

Gemeenten, UWV, sociale werkbedrijven en werkgevers hebben belang bij een efficiënt, doelmatig en duurzaam matchingsproces tussen vraag en aanbod. Een digitale matchingsapplicatie kan hieraan bijdragen. De gemeente Gennep heeft, net als de gemeenten Venlo

en Venray, de wens om zo'n applicatie te implementeren binnen het huidige systeem. We trekken hierin gezamenlijk op en in 2023 wordt er hiervoor een aanbestedingsprocedure gestart. De verwachting is dat de matchingsapplicatie in 2024 binnen de gemeente wordt geïmplementeerd.

In het kader van het project 'Leren, werken en ontwikkelen' uit de investeringsagenda heeft de gemeente extra middelen ontvangen om de doelgroep te begeleiden naar de arbeidsmarkt. INTOS voert dit namens de gemeente uit. De gemeente is hierbij op tactisch- en strategisch niveau betrokken. Belangrijke doelstellingen die bij dit lokale project bereikt willen worden zijn:

- Overheid, onderwijs en ondernemers bij elkaar brengen om allerlei eigen initiatieven en instrumenten bij elkaar te brengen en door te ontwikkelen. Dit brengt meer transparantie, meer mogelijkheden tot gezamenlijke financiering en verhoogt de effectiviteit;
- De kennis van de doelgroep samen te brengen met de behoefte van de werkgevers en de aanwezige competenties van medewerkers te gaan benutten bij de werkgevers (inclusiviteit van werkprocessen);

- Passend maatwerk te creëren dat toekomstbestendig is;
- Mensen binnen hun mogelijkheden passend economisch actief te krijgen. Dit draagt direct bij tot de positieve gezondheid;
- Het versterken van de concurrentiepositie van de regio door intensieve samenwerking binnen triple helix.

We blijven dit project in het nieuwe uitvoeringsplan monitoren en sturen waar nodig bij.

ACTIES

1. Onderzoek naar toekomstige uitvoering Wsw, beschut werk en re-integratie

Wanneer: Vanaf Q2 2023

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

2. Aanbesteding en implementatie matchingsapplicatie

Wanneer: Vanaf Q2 2023

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

3. Het project 'Leren, werken en ontwikkelen', uitgevoerd door INTOS, monitoren en bijsturen waar nodig

Wanneer: Bestaand beleid

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Samen met ondernemers werkt de gemeente aan het uitbouwen en faciliteren van het maatschappelijk verantwoord ondernemen: met oog voor duurzaamheid en de sociale omgeving. In het inkoopbeleid van de gemeente, en bij voorkeur ook in de regio, heeft 'social return' een vaste plaats. Dit kan echter nog beter worden gepositioneerd, zowel lokaal als regionaal.

ACTIES

1. Verder uitbouwen maatschappelijk verantwoord ondernemen

Wanneer: Vanaf 2024

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

2. Betere positionering van social return

Wanneer: 2024

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

De regio Noord-Limburg wil ervoor zorgen dat ze een aantrekkelijke regio is voor internationale werknemers om te werken en te wonen. Op die manier kan een bijdrage worden geleverd aan het bestrijden van de krapte op de arbeidsmarkt in bepaalde sectoren.

In het project '10.000 talenplan' wil de regio samen met werkgevers inzetten op participatie en integratie van arbeidsmigranten in de Nederlandse samenleving en de lokale gemeenschap in het bijzonder.

De regio heeft hiervoor een projectleider aangesteld, die in het voorjaar van 2023 start. De regionale werkgroep Sociale integratie, die bestaat uit beleidsmedewerkers van de zeven gemeenten, buigt zich naast de inburgering sinds 2022 ook over de internationale werknemers. Lokaal zetten we de regionale aanpak voort en zetten we in op participatie en integratie van de internationale werknemers in de Nederlandse – en in het bijzonder de lokale samenleving. Waar nodig experimenteren we met nieuwe mogelijkheden.

ACTIES

1. Regionale aanpak internationale werknemers lokaal voortzetten

Wanneer: Bestaand beleid

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

2. Waar nodig experimenteren met nieuwe mogelijkheden m.b.t. internationale werknemers

Wanneer: Bestaand beleid

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

Gemeente Gennep draagt financieel bij aan de regionale projecten uit de Investeringsagenda Ondernemen & Innoveren. Zo ook de projecten die zich richten op een fitte beroepsbevolking die de uitdagingen van de arbeidsmarkt van de toekomst het hoofd kunnen bieden.

Het is van belang om een helder beeld te hebben van de status van deze regionale projecten, welke in uitvoering gaan of reeds in uitvoering zijn. Dit om onze ondernemers hierover tijdig te informeren zodat zij kunnen overwegen tot verdere betrokkenheid of deelname in betreffende projecten.

ACTIES

1. Regionale projecten in het kader van investeringsagenda volgen, monitoren en waar nodig lokale acties uit zetten

Wanneer:

Voortgang:

Veel van onze inwoners werken in de regio Rijk van Nijmegen en de regio Noord-Oost-Brabant.

Daarom maken wij een analyse van onze eigen arbeidsmarkt en economische positie. Op basis hiervan werken we een voorstel uit om in de toekomst efficiënt en pragmatisch bestuurlijk aan te sluiten bij de voor ons meest relevante arbeidsmarktregio (regio Limburg-Noord en/of Noord-Oost-Brabant) en/of samenwerkingsverbanden.

Overigens zullen we op ambtelijk niveau wel steeds blijven aansluiten bij de overleggen van de voor ons relevante arbeidsmarktregio's.

ACTIES

1. Analyseren van onze eigen arbeidsmarkt en economische positie

Wanneer: Vanaf Q4 2023

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

2. Uitwerken voorstel om in de toekomst efficiënt en pragmatisch bestuurlijk aan te sluiten bij de voor ons meest relevante arbeidsmarktregio

Wanneer: 2024

Voortgang: 20% 40% 60% 80% 100%

BIJLAGE - SCHEMATISCHE WEERGAVE SPEELVELD TRIPLE HELIX

